

Valmistelija: Talousjohtaja Ari Luostarinen, puh. 040 593 4655

Kuntalain 6 § määrittelee kuntakonsernin seuraavasti: ”Yhteisö, jossa kunnalla on kirjanpitolain (1336/1997) 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta, on kunnan tytäryhteisö. Kunta tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin. Mitä tässä laissa säädetään kunnan tytäryhteisöstä, sovelletaan myös kunnan määräysvaltaan kuuluvaan säätiöön. Kunnan toiminta käsittää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan lisäksi osallistumisen kuntien yhteistoimintaan sekä muun omistukseen, sopimukseen ja rahoittamiseen perustuvan toiminnan.”

Kuntastrategian ja omistajapolitiikan tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista kuntakonsernin rakenteeseen ja tehtävien toteuttamiseen. Kuntalain 46 §:n mukaan omistajaohjauksella tarkoitetaan toimenpiteitä, joilla kunta omistajana tai jäsenenä aktiivisesti myötävaikuttaa yhtiön ja muun yhteisön hallintoon ja toimintaan. Toimenpiteet voivat liittyä perustamissopimuksiin, yhtiöjärjestysmääräyksiin, muihin sopimuksiin, henkilövalintoihin, ohjeiden antamiseen kuntaa eri yhteisöissä edustaville henkilöille sekä muuhun kunnan määräysvallan käyttöön.

Kuntalain 47 §:n mukaan omistajaohjauksella on huolehdittava siitä, että kunnan tytäryhteisön toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisuus. Kunnan tytäryhteisön hallituksen kokoonpanossa on otettava huomioon yhteisön toimialan edellyttämä riittävä talouden ja liiketoiminnan asiantuntemus. Konserniohjetta sovelletaan kunnan tytäryhteisöjen sekä soveltuvin osin osakkuusyhteisöjen omistajaohjaukseen. Konserniohjeessa on annettava tarpeelliset määräykset ainakin:

1. kuntakonsernin talouden ja investointien suunnittelusta ja ohjauksesta;
2. konsernivalvonnan ja raportoinnin sekä riskienhallinnan järjestämisestä;
3. tiedottamisesta ja kunnan luottamushenkilöiden tietojensaantioikeuden turvaamisesta;
4. velvollisuudesta hankkia kunnan kanta asiaan ennen päätöksentekoa;
5. konsernin sisäisistä palveluista;
6. kunnan tytäryhteisöjen hallitusten kokoonpanosta ja nimittämisestä;
7. kunnan tytäryhteisöjen hyvästä hallinto- ja johtamistavasta.

Yksittäisen omistajakunnan konserniohje ei sellaisenaan voi tulla sovellettavaksi osakkuusyhteisöissä, mutta kaupunkia niissä edustavien tehtävänä on pyrkiä huolehtimaan siitä, että kaupungin konserniohjeen periaatteita

noudatetaan. Kaupungin talousarviossa ja tilinpäätöksissä todetaan, mitkä yhteisöt kuuluvat kuntakonserniin.

Kuntalain 48 §:n mukaan kunnan konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus, kunnanjohtaja ja muut hallintosäännössä määrätty viranomaiset. Jämsän kaupungin valtuusto on hyväksynyt 28.11.2022 hallintosäännön muutoksen, jossa on perustettu konsernijaosto, joka kuuluu konsernijohtoon. Hallintosäännössä määrätään konsernijohtoon tehtävistä ja toimivallan jaosta. Konsernijohto vastaa kuntakonsernissa omistajaohjauksen toteuttamisesta sekä konsernivalvonnan järjestämisestä. Ohjeistus on laadittu Kuntaliiton mallien pohjalta. Konserniohjeen tarkennus on välttämätöntä hallintosäännön muutosten vuoksi.

Jämsän kaupungissa noudatettavat omistajapoliittiset linjaukset ja periaatteet luovat puitteet kuntakonsernin johtamiselle ja sitoutumiselle yhteisiin tavoitteisiin. Konserniohjeilla pyritään kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen ohjauksen yhtenäistämiseen, toiminnan läpinäkyvyyden lisäämiseen, kaupungin yhteisöstä saaman tiedon laadun parantamiseen ja tiedonkulun tehostamiseen.

Kaupunginvaltuusto hyväksyy konsernissa noudatettavat omistajapoliittiset linjaukset ja konserniohjauksen periaatteet eli konserniohjeet. Nämä hyväksytyt omistajalinjaukset ja konserniohjauksen periaatteet tulee saattaa tytäryhteisöjen tietoon ja käsiteltäväksi yhteisön hallituksessa tai muussa vastaavassa toimielimessä.

Konserniohjetta tarkemmat konsernin menettelytapaohjeet annetaan konserniohjeen pohjalta laaditussa Hyvä hallinto- ja johtamistapa Jämsän kaupunkikonsernissa - nimisessä kaupunginhallituksen hyväksymässä asiakirjassa, joka laaditaan ja käsitellään kaupunginhallituksessa huhtikuun alkuun mennessä.

Huomattavampana muutoksena on yhtiöiden tavoitteiden ja talous seurannan sekä nimitysprosessin siirtyminen konsernijaostolle. Lisäksi jaosto antaa ohjeet yhteisön toimielimissä kaupunkia edustaville henkilöille kunnan kannan ottamisesta käsiteltäviin asioihin, myös säännön joitakin kohtia on ajantasaistettu.

Toimivalta, johon päätös perustuu:
Kuntalaki 47 §

Ehdotus

Kaupunginjohtaja Hanna Helaste

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että valtuusto hyväksyy liitteenä olevan päivitetyn konserniohjeen.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.